

De mooiste monstrositeiten moeten voorkomen bij knopherik. Hier kan de stamper uitgroeien tot een 6 c.M. lang vingervormig lichaam, waarin echter ook geen zaden voortgebracht worden.

Natuurlijk is deze wierzwam schadelijk voor den landbouw, echter zelden zóo schadelijk, dat zij den landman gevoelige verliezen berokkent. Dit moet echter weleens het geval zijn in zuidelijken landen. In Italië tenminste kan zij soms in groot aantal voorkomen op de akkers waarop het bloemkoolzaad gekweekt wordt. En daar dit zaad meestal vrij duur is, worden daar de verliezen veroorzaakt door de »witte roest« wel degelijk gevoeld.

Amsterdam.

L. DORSMAN Cz.



EEN REISHERINNERING.

Kenmerkte zich het voorjaar hier te lande door ongestadig en koud weder, ook in 't Zuiden aan de Riviera was de temperatuur lager dan die gewoonlijk in de lente is.

De leuze, waarop de Italiaan prat mag zijn, werd echter niet beschaamd, geen dag zonder zon.

Van Februari tot Mei aldaar vertoevende maakte ik dagelijks, met de camera gewapend, kleine wandelingen in 't gebergte, en kwam tot de overtuiging, dat, die ooren heeft om te hooren en oogen om te zien, leerrijke observaties kan maken.

De plantengroei levert veel schoons. De palm, citroen en sinaasappelboomen bieden een prachtigen aanblik, als de goudgele en oranjekleurige vruchten der laatsten, tusschen het donkerglanzige loof prijken. De reusachtige agaven, de camelliastruiken meters hoog, gehuld in witte en karmijnroode bloemenpracht, de Mimosen, de klimrozen tot den nok der daken kruipende, ze vertelden ons niet, dat ze eenige weken geleden de koude van eenige sneeuwvlokken hadden moeten verduren.

Minder aantrekkelijk zijn de olijfplantages, de boomen gelijken zoowel wat groeiwijze als kleur der bladeren betreft, veel op onze knotwilg, ze wisselen aldoor van blad en blijven daardoor dus steeds groen.

Een dezer door de natuur met minder schoonheid bedeelde

maar daarentegen zeer nuttige boomen, trof bijzonder mijn aandacht, zoodat ik er een foto van nam, waarnaar bijgaande pteekening is gemaakt.

Bij het gebruik van genotmiddelen denkt men vaak niet aan den oorsprong of bereiding, en daarom wil ik een en ander van dien merkwaardigen boom vertellen.

De olijfboom, *Olea europaea*, behoort tot de Oleaceeën, de bladeren staan kruiswijs, zijn kortgesteeld, langwerpig, aan den bovenkant vaalgroen, aan de onderzijde zilver schemerend. De bloemen zijn wit en klein, maar soms zeer talrijk en hebben de gedaante van een viertandige kelk met twee meeldraden. Ze zijn polygamisch, dat wil zeggen dat behalve tweeslachtige ook nog mannelijke en vrouwelijke bloemen op denzelfden boom voorkomen.

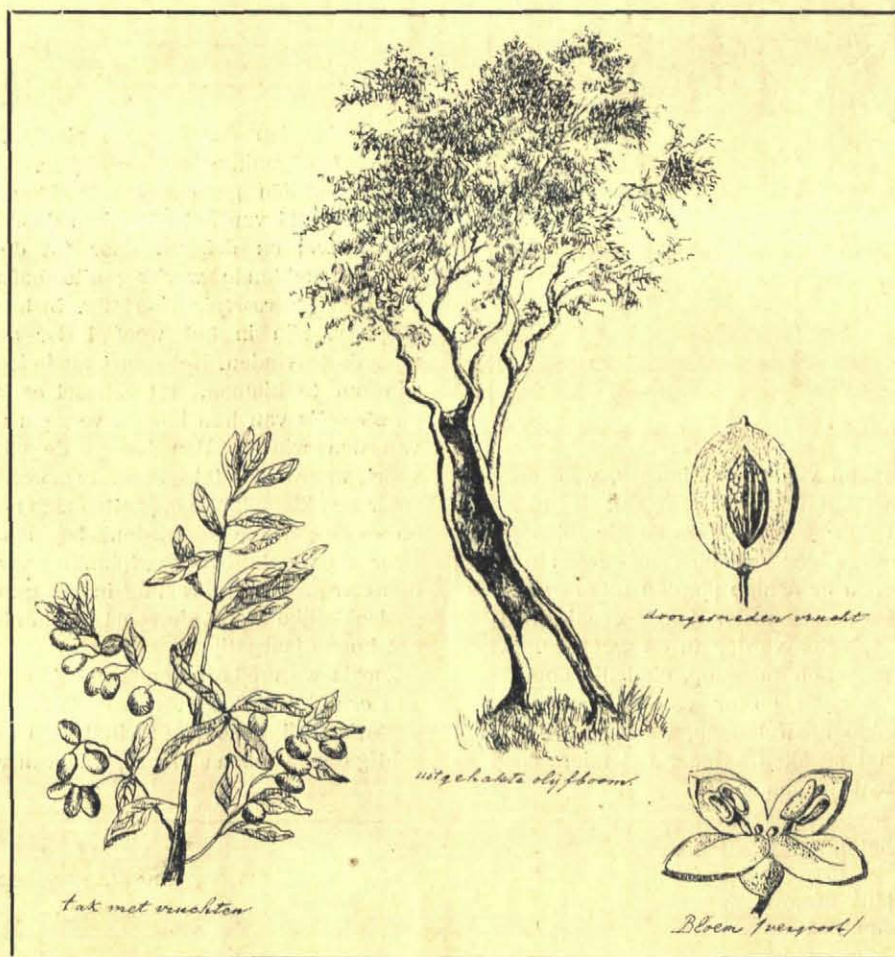
De boom bloeit in Mei en Juni en de vruchten worden in December geoogst. In nagenoeg alle landen aan de Middellandsche zee gelegen, op de Canarische eilanden en zelfs in Zuid-Afrika vindt men plantages dezer boomen, die de zoo vermaarde olie leveren. Daartoe zijn ze dan ook veredeld, d.i. geënt of geoculeerd en zijn dan zonder doornen, terwijl de wilde olijfboom gedoornd en in 't bezit van talrijke maar onbruikbare vruchtjes is.

De cultuur vereischt in Italië althans veel zorg, daar de bladeren van een vlieg (*Dacus oleae*) en de bloesems veel van bladluizen (*Psylla oleae*) te lijden hebben, voorzeker een gevolg van den vogelmoord, die in Italië op zóo groote schaal plaats heeft, dat men behalve op den voorjaars- en najaarstrek op zijn wandelingen geen enkelen in 't wild levenden vogel te zien krijgt.

Worden de vruchten in hun kiem door insecten vernield, de stammen hebben van kankerziekte veel te lijden. Men hakt de zieke plekken uit en besmeert de wonden met leem. De boom op bijgaande teekening toont aan, dat het kernhout nagenoeg is weggehakt; maar als cambium

en spinthout maar ongedeerd blijven, worden de boomen soms honderd en meer jaren oud.

De vruchten zijn langwerpig, omtrent $2\frac{1}{2}$ c.M. lang en paarsachtig van kleur. Het vleezige gedeelte bevat ongeveer 70° olie. Ze worden met kern en al tusschen platte steenen gemalen en de gevormde brei zondert door matige persing de vloeistof af. Deze olie is de beste en wordt door de Franschen »huile vierge surfine et fine« genaamd. Minder goede kwaliteit ontstaat door de reeds gemalen brei met



heet water aan te lengen en dan andermaal onder de pers te brengen. Vervalscht wordt ze door bijmenging van uit noten en zaden verkregen olie en is dan natuurlijk veel goedkooper.

De olijfolie was reeds 400 jaren v. Chr. een handelsartikel want de grieksche filosoof Aristoteles maakt er gewag van in zijne natuurwetenschappelijke werken. De cultuur heeft vermoedelijk zijn oorsprong in Palestina. De duif uit Noach's ark immers, kwam met een olijftak in den snavel terug als symbool van geëindigden strijd der natuurelementen. Doch in Italië kreeg die van alle landen de overhand. In den bijbel wordt ook de olijfolie dikwijls vermeld, waar het offeranden en zalven des lichaams betreft, — bij de Grieken was de olijf aan Minerva gewijd en de Romeinen, echte smullers, aten de rijpe vruchten in pekels als bijspijsen, hetgeen ook nog heden ten dage plaats vindt.

Heerde.

VAN HEËKEREN.



Vragen en Korte Mededeelingen.

Erratum.

In het vorige nummer van *D. L. N.* komt de naam voor van Dr. Hesselen van 's Gravenhage, als vinder van de Zweedsche Kornoelje. Dit is foutief. De naam is Dr. Hesselink.

Van twee vogelkinderen.

Er zat eens — 't is geen sprookje — een nestje van een zwart roodstaartje aan 't eind van ons huis. Op een overstaande muurbalk, bedekt door een windveer, was het voor den regen beschut en door katten onbereikbaar. Mannetje en wijfje vlogen druk in onzen tuin en haalden ijverig rupsen van struiken en bomen. Ook liepen zij tussen de aardappels en pikten er vlijtig het ongedierte weg. Dan vlogen zij op den nok van ons huis of op den schoorsteen van een naburige woonstee, vanwaar zij een mooi gezicht op hun nestje hadden. 's Morgens om half drie waren ze al present. In 't dorp zijn ze de eerste; buiten mogen het de roodborstjes van haar winnen, dat weet ik nog niet precies.

Het nestje was spoedig klaar; vijf witte eitjes werden gelegd en toen de jongen uitkwamen, had je ze druk moeten zien met de verzorging van het kroost.

De ouders hadden het geluk, ze voorspoedig te zien opgroeien; zoodat ze met een week of drie meelingen naar de bonenstokken in onzen tuin waar ze bedreigd werden door den loerenden blik van een grijze kater — door mij vogelvrij verklaard — die echter, dank zij de waakzaamheid der ouden en mijn buurman de klompenmaker, niets kon uitrichten.

Den 1en Julie waren er voor de tweede maal jongen in. Dat gaat goed, dacht ik. De schilder kwam om het huis te verven. Hij zag, dat de jongen pas stoppels hadden. Hij vertelde mij dat. Den 3en Julie Zaterdags waren de jongen verdwenen! Het nest was niets beschadigd. Er moet 's nachts tegen den muur wel een ladder hebben gestaan, die reikte echter niet tot aan het nest. Had een kat de sprong gewaagd, dan moest, dunkt ons, het nest meer geleden hebben. Wij nog aan 't zoeken, maar tevergeefs. Droef srierten de ouden in de nabijheid.

Zondagmorgen half 9 bracht een leerlinge van school mij een jong zwartroodstaartje, in 't dorp gevonden; 't kon al een beetje fladderen. Ik breng het in het lege nestje. Wij passen op of het er ook uitvalt. Gelukkig neen! Het blijft er rustig in zitten. Tien minuten later komen de roodstaartjes er bij vliegen. Zij fladderen ervoor op en neer, het mannetje 't meest, maar ofschoon het den bek vol groene rupsjes heeft, voert het het ondergeschoven kind niet. Ik heb het tenminste niet opgemerkt.

Om half tien bracht men mij uit een andere straat een jong kwikstaartje, in de goot gevonden. Daar het haast even oud was als het roodstaartje, bracht ik het ook in

't nest. De roodstaartman fladderde er weer voor. Een paar uur later kwamen daar nog kwikstaartjes bijvliegen; het jong piepte ook zo in-treurig.

Om half 5 kom ik buiten en 't jonge kwikstaartje trippelt een pas of tien voor mij ik het tuinpad. Dichtbij zit in een jong appelboompje de roodstaartman. Hij vliegt op den grond op het kwikstaartje aan. Dit trilt en slaat met de vleugels, spalkt het bekje wijd open om het hapje voedsel te ontvangen. Zal hij haar eindelijk wat geven? Dat arme, hongerige stompertje! Maar neen, hij lokt haar al verder den tuin in. Daar vliegt hij op de dwarsliggers in de bonenstokken. Het jong sjielpt maar al door. Akelig om te horen. 't Krijgt nog niets. Daar verschijnen een paar kwikstaartjes op 't toneel; twee, vier, zes, toe maar! Zij vliegen op den grond dicht bij het galpende ding. Zij lopen er op aan. Heel ver opent het het bekje; fladdert druk met de vleugeltjes, loopt met korte dribbelpasjes naar de oudere soortgenoten. Maar, geen van allen stopt iets in het hongerige keeltje. Daar gaan ze er werkelijk naar pikken. Dat is lelik! Foei, gaat dan maar weg! Het begint te regenen. Het jong kruipt meengedoken onder 'n paar bonebladen. Daar zit het nu heel alleen. Ik ga er met mijn vliedernetje heen en het laat zich zonder enig verweer vangen. Ik zet het in een leeg kanariekoortje en vang een paar rupsen van de heg. Die geef ik de hongerige. Daarna wordt het koortje aan een drooglijn opgehangen, opdat geen katten er bij kunnen komen. Het begint harder te regenen. Ik haal het koortje binnen. Het diertje zit meengedoken, stil. Maandagmorgen zie ik er het eerst naar — 't ligt op één zij — dood!

En 't jonge roodstaartje? Dat moet er uitgevlogen zijn. Een paar dagen later zag ik in mijn tuin, dat een jong roodstaartje gevoederd werd? Of dit hetzelfde was?

Denekamp.

BERNINK.



Monster-kuiken.

Bijgaande photo is genomen van een jong kuiken (10 dagen), bedeed met 4 pooten. Daar 't een spiritus-exemplaar is, is 't uiterlijk niet erg sierlijk, want de jonge heer Giesen, die 't kiekje maakte, heeft 't eerst wat laten afdruppen en even op een vlok watten gelegd.

Baarn.

D. BIERHAALDER.